

Elizabeth George

Lichaam van de dood

A.W. Bruna Uitgevers B.V., Utrecht

De rechercheurs, die zowel Michael Spargo als zijn moeder verhoorden voordat hij in staat van beschuldiging werd gesteld, vermelden in hun verslag dat de ochtend van de tiende verjaardag van de jongen slecht begon. Hoewel deze verslagen, gezien de aard van Michaels misdaad en het feit dat de politie en de mensen uit zijn omgeving zo'n afkeer van hem hadden, wellicht heel goed als dubieus opgevat zouden kunnen worden, kan men niet negeren dat het lijvige document, geschreven door de sociaal werker die tijdens de ondervragingen en het daaropvolgende proces aanwezig was, dezelfde informatie naar voren bracht. Voor kenners van kindermishandeling, een verstoorde gezinssituatie en de psychopathologie waarmee een dergelijk misbruik en zo'n verstoorde situatie uiteindelijk gepaard gaan, zijn er altijd details die in het ongewisse blijven. Maar de belangrijkste feiten kunnen niet worden verhuld, omdat ze onvermijdelijk worden opgemerkt of rechtstreeks worden ervaren door degenen die te maken hebben met individuen die de mentale, psychologische en emotionele verwarring al of niet bewust tentoonspreiden. Dit was het geval bij Michael Spargo en zijn familie.

Michael had acht broers van wie er vijf ouder waren dan hij. Twee van die jongens (Richard en Peter, destijds achttien en vijftien jaar) stonden evenals hun moeder Sue als asociaal bekend wegens aanhoudende burenruzies, het lastigvallen van bejaarden die in de sociale woningbouwbuurt woonden, openbare dronkenschap en vernieling van openbaar en privé-eigendom. Er was geen vader in huis. Vier jaar voordat Michael tien werd, had Donovan Spargo vrouw en kinderen vaarwel gezegd en was hij met een vijftien jaar oudere weduwe in Portugal gaan wonen. Hij liet een afscheidsbriefje en vijf pond in muntgeld op de keukentafel achter. Sindsdien was er nooit meer iets van hem vernomen. Hij was niet aanwezig tijdens Michaels rechtszaak.

Sue Spargo, die nagenoeg geen talent had om te werken

en wier opleiding slechts bestond uit een paar jaar middelbare school, gaf ruiterslijk toe dat ze nadat ze in de steek was gelaten 'behoorlijk aan de fles was geraakt', met als gevolg dat ze vanaf die tijd amper meer aanspreekbaar was voor haar jongens. Vóór het vertrek van Donovan Spargo leek het voor het oog van de wereld alsof er nog van een enigszins stabiele situatie sprake was (zoals blijkt uit zowel de schoolverslagen als verhalen uit de buurt en van de lokale politie), maar toen het gezinshoofd eenmaal was vertrokken, kwamen de misstanden die voor de buitenwereld verborgen waren gehouden, al snel naar boven.

Het gezin woonde in Buchanan Estate, sombere, vormeloze blokken uit grijs beton en staal opgetrokken torenflats en onoglijke rijtjeshuizen in een deel van de stad dat treffend de Gallows, de Galg, werd genoemd, en bekendstond om straatgevechten, berovingen, autodiefstallen en inbraken. Moord kwam er zelden voor, maar geweld was er aan de orde van de dag. De Spargo's behoorden tot de meer fortuinlijke bewoners. Omdat het gezin zo groot was, woonden ze in een rijtjeshuis en niet in een van de torenflats. Achter hun huis was een tuin en aan de voorkant was een strook aarde, hoewel in geen van beide iets groeide. Het huis bestond uit een woonkamer met keuken, vier slaapkamers en een badkamer. Michael deelde een kamer met zijn jongere broers, in totaal dus met zijn vijven, verdeeld over twee stapelbedden. Drie oudere jongens deelden een aangrenzende slaapkamer. Alleen Richard, de oudste, had een eigen kamer; een privilege dat klaarblijkelijk te maken had met Richards neiging om zijn jongere broers met geweld te lijf te gaan. Sue Spargo had ook een eigen slaapkamer. Eigenaardig genoeg herhaalde ze tijdens de verhoren een paar keer dat als een van de jongens ziek werd, hij bij haar sliep, en 'niet bij die hufter van een Richard'.

Op Michaels tiende verjaardag werd even na zeven uur 's ochtends de wijkpolitie gebeld. Een ruzie in het gezin was zo geëscaleerd dat die naar de directe omgeving was overgeslagen toen de naaste burens van de Spargo's hadden geprobeerd tussenbeide te komen. Later beweerden ze dat ze de boel alleen maar hadden willen sussen. Dit

is in tegenspraak met Sue Spargo's beschuldiging dat ze haar jongens aanvielen. Maar uit een zorgvuldige lezing van de opeenvolgende politieondervraging van de betrokkenen blijkt dat het ermee begon dat Richard en Pete Spargo op de overloop boven in het huis van de Spargo's met elkaar op de vuist gingen, omdat laatstgenoemde geen haast wilde maken om in de badkamer plaats te maken. De aanval waarmee Richard Pete te lijf ging, was meedogenloos; hij was immers veel groter en sterker dan zijn vijftienjarige broertje. De zestienjarige Doug schoot hem daarom te hulp, waarop Richard en Pete de rijen sloten en op hun beurt Doug aanvielen. Tegen de tijd dat Sue Spargo zich in de strijd mengde, woedde die inmiddels onder aan de trap. Toen bleek dat ook zij door Richard en Pete werd aangevallen, wilde de twaalfjarige David haar beschermen met een slagersmes uit de keuken, waar hij klaarblijkelijk ontbijt aan het klaarmaken was.

Dat was het moment waarop de burens erbij betrokken raakten, opgeschrikt door het kabaal dat ze door de slecht geïsoleerde muren van de aangrenzende huizen hoorden. Helaas kwamen alle drie de burens gewapend met een cricketslaghout, bandenlichter en hamer naar de woning van de Spargo's, en naar Richard Spargo's zeggen sloeg bij hem de vlam in de pan toen hij dat zag. 'Ze moesten ons gezin hebben, zó was het,' was zijn onomwonden verklaring; de woorden van een jongen die zichzelf beschouwde als de heer des huizes, met de plicht zijn moeder en de kinderen te beschermen.

Michael Spargo werd in dit escalerende tumult wakker. 'Richard en Pete ramden m'n ma,' staat er in zijn verklaring. 'We konden ze horen, de kleintjes en ik, maar we wilden er niets mee te maken hebben.' Hij geeft aan dat hij niet bang was, maar toen hij werd aangespoord om met meer informatie te komen, werd duidelijk dat Michael uit de buurt van zijn oudere broers probeerde te blijven, 'zodat ik voor een dreun kon wegduiken als ik ze in de weg liep'. Dat hij níét altijd voor een dreun kon wegduiken, daar konden zijn leraren van getuigen, van wie er drie bij de sociaal werkers hebben aangegeven dat ze bij Michael blauwe plekken, schrammen, brandwonden en minstens één blauw oog hadden geconstateerd. Op een enkel huisbezoek

na werd er na die rapportage geen actie meer ondernomen. Het systeem was, klaarblijkelijk, overbelast.

Er bestaan aanwijzingen dat Michael zijn mishandeling bij zijn jongere broers heeft voortgezet. Uit verslagen blijkt inderdaad dat toen vier van de kinderen in een kindertehuis belandden, Michael de verantwoordelijkheid kreeg erop te letten dat zijn broertje Stevie 'niet in bed plaste'. Hem was echter niet verteld hoe hij dat voor elkaar moest krijgen, waarna hij de zevenjarige regelmatig een pak slaag had gegeven, die op zijn beurt zijn woede weer op de andere, jongere broers afreageerde.

Het is niet bekend of Michael die ochtend een van de kleine jongens heeft mishandeld. Hij vertelt alleen dat toen de politie er eenmaal was, hij opstond, zijn schooluniform aantrok en naar de keuken ging om te ontbijten. Hij wist dat hij jarig was, maar hij verwachtte niet dat ze daar iets aan zouden doen. 'Het kon me ook niet schelen ook!' zei hij later tegen de politie.

Het ontbijt bestond uit suikercornflakes en jambroodjes. Er was geen melk voor de cornflakes - Michael noemt dit feit twee keer in zijn eerste verhoren - dus at Michael zijn flakes zonder en liet de meeste jambroodjes voor zijn jongere broertjes liggen. Eén ervan stopte hij in de zak van zijn mosterdkeurige anorak (het jambroodje en de anorak worden cruciale details naarmate de zaken zich verder ontwikkelden) en hij verliet het huis via de achtertuin.

Hij zei dat hij van plan was rechtstreeks naar school te gaan, en tijdens zijn eerste ondervraging door de politie beweert hij dat hij dat ook heeft gedaan. Hij bleef bij dat verhaal tot hem de verklaring van zijn leraar werd voorgelezen, die getuigde dat hij die dag had gespijgeld, waarop hij zijn relaas wijzigde en toegaf dat hij naar de volkstuinten was gegaan. Die vormden een hoogtepunt in Buchanan Estate, en bevonden zich achter de rijtjeshuizen waar de Spargo's woonden. Daar had hij 'misschien wel een beetje ruzie gezocht met een ouwe zakkenwasser die een stuk moestuin aan het bewerken was' en misschien had hij 'tegen een schuurdeur of zoiets geschopt en het kan zijn dat ik een snoeischaar heb gestolen, alleen heb ik die niet gehouden, ik hou ze nooit'.

De 'ouwe zakkenwasser' in kwestie bevestigt dat Michael om acht uur die ochtend in de volkstuinten was geweest, hoewel het valt te betwijfelen of de omheinde terreintjes met moestuintjes veel aantrekkingskracht op de jongen uitoefenden, want volgens de bejaarde heeft hij ze kennelijk 'zo'n kwartier lang platgetrapt, tot ik hem de huid vol schold. Hij vloekte als een stuk galgenbrok en smeerde 'm'.

Het schijnt dat Michael zich daarna grofweg in de richting van zijn school begaf die zich op zo'n zevenhonderd meter afstand van Buchanan Estate bevond. Ergens onderweg liep hij echter Reggie Arnold tegen het lijf.

Reggie Arnold was compleet het tegenovergestelde van Michael Spargo. Michael was lang voor zijn leeftijd en graatmager, terwijl Reggie gedrongen was en nog last had van babyvet lang nadat hij uit de luiers was. Zijn haar werd regelmatig tot op zijn schedel geschoren, waarmee hij op school flink werd gepest (over het algemeen werd hij 'kletskoprukker' genoemd), maar in tegenstelling tot Michael waren zijn kleren meestal netjes en schoon. Zijn leraren melden dat Reggie 'een goeie jongen met een kort lontje' was, en bij wat doorvragen neigen ze ernaar de oorzaak van dat korte lontje te leggen bij 'de strubbelingen tussen zijn vader en moeder, en de problemen met zijn broer en zus'. Hieruit kan veilig worden aangenomen dat Reggie door het ongebruikelijke huwelijk van de Arnolds, in combinatie met een gehandicapte oudere broer en geesteszieke jongere zus, in de dagelijkse gezinsdrukte in de verdrukking raakte.

Het moet gezegd dat Rudy en Laura Arnold het niet hadden getroffen. Hun oudere zoon was wegens een ernstige hersenaandoening permanent aan een rolstoel gebonden en hun dochter kon niet naar een normale school. Door die twee elementen in het leven van het echtpaar Arnold was alle aandacht van de ouders op de twee probleemkinderen gericht, terwijl ze gebukt gingen onder een toch al behoorlijk kwetsbaar huwelijk, waarbij Rudy en Laura Arnold zo nu en dan uit elkaar waren gegaan en Laura het dan in haar eentje moest zien te rooien.

Doordat ze zo door de zware gezinsomstandigheden in

beslag werden genomen, was het onwaarschijnlijk dat Reggie veel aandacht kreeg. Laura geeft ruiterlijk toe dat ze 'het met de jongen niet goed had gedaan', maar zijn vader beweert dat 'hij vijf of zes keer bij hem op de flat was geweest', daarmee klaarblijkelijk doelend op het feit dat hij zijn ouderlijke plicht nakwam in de perioden dat hij en zijn vrouw niet bij elkaar woonden. Doordat Reggie niet de zorg kreeg die hij nodig had, sloeg dit om in de gebruikelijke pogingen om de aandacht van volwassenen te trekken, wat voorstelbaar is. Op straat uitte hij dat in kruimeldiefstal en door zo nu en dan jongere kinderen op de huid te zitten; in de klas was hij een lastige leerling. Helaas werd dat herrie trappen door de leraren opgevat als het eerdergenoemde 'korte lontje' en niet als de noodkreet die het in feite was. Als hij gedwardsboomd werd, gooide hij zijn tafel om, sloeg hij er met zijn hoofd op, evenals tegen de muren, en viel hij in een vlaag van razernij op de grond.

Volgens de verklaringen - en de beveiligingsbeelden bevestigen dat - kwamen Michael Spargo en Reggie Arnold elkaar op de dag van de misdaad tegen bij de buurtwinkel die zich vlak bij het huis van de familie Arnold bevond en op Michaels route naar school lag. De jongens kenden elkaar en hadden vroeger natuurlijk met elkaar gespeeld, maar ze kenden elkaars ouders niet. Laura Arnold meldt dat ze Reggie voor melk naar de winkel had gestuurd en de winkelier bevestigt dat Reggie bij hem een halve liter halfvolle melk heeft gekocht. Hij stal kennelijk ook twee Mars-repen, 'voor de gein', volgens Michael.

Michael liep samen met Reggie op. Onderweg naar het huis van de familie Arnold maakten de jongens nog meer gein tijdens Reggies boodschap door de melkfles open te maken en de inhoud in de benzinetank van een Harley Davidson te gieten. De eigenaar van de motorfiets zag het kattenkwad gebeuren en rende daarna tevergeefs achter ze aan. Hij herinnerde zich later de mosterdkeurige anorak die Michael Spargo had gedragen, en hoewel hij geen van beide jongens van naam kende, herkende hij een foto van Reggie Arnold toen de politie hem een paar afbeeldingen liet zien waar een foto van hem tussen zat.

Omdat hij zonder de melk thuiskwam waarvoor hij op pad

was gestuurd, zei Reggie tegen zijn moeder - met Michael Spargo als zogenaamde getuige - dat hij door twee jongens te grazen was genomen en dat die het melkgeld van hem hadden afgepakt. 'Hij huilde en wond zich verschrikkelijk op,' meldt Laura Arnold. 'En ik geloofde hem. Wat kon ik anders?' Dit was inderdaad een relevante vraag, want zonder haar man in huis en gezien het feit dat ze haar best deed om in haar eentje voor twee gehandicapte kinderen te zorgen, leek het haar maar heel weinig te kunnen schelen of ze dat pak melk al of niet in huis had, ook al had ze dat die ochtend nog zo hard nodig gehad. Ze wilde alleen wel weten wie Michael Spargo was, en dat vroeg ze haar zoon dan ook. Reggie omschreef hem als 'een vriendje van school', en hij nam Michael mee naar zijn moeder toen ze hem opnieuw vroeg iets voor haar te doen, namelijk zijn zus uit bed halen. Inmiddels was het bijna kwart voor negen en als de jongens die dag nog naar school wilden, zouden ze te laat komen. Ongetwijfeld wisten ze dat, want Michael heeft het in zijn verhoor over een ruzie tussen Reggie en zijn moeder nadat ze hem een opdracht had gegeven: 'Reggie begon te jammeren over dat hij dan te laat zou komen, maar dat kon haar niets schelen. Ze zei tegen hem dat hij als de wiedeweerga naar boven moest om zijn zus te halen. Ze zei dat hij God op z'n blote knieën mocht danken dat hij niet was zoals de andere twee,' waarmee ze kennelijk doelde op de handicaps van zijn broer en zus. Die laatste opmerking van Laura Arnold was blijkbaar een terugkerend refrein.

Ondanks het bevel ging Reggie zijn zus niet halen. In plaats daarvan zei hij tegen zijn moeder dat 'ze die rotklus zelf mocht opknappen' (dit zijn Michaels woorden, aangezien Reggie nog directer scheen te zijn geweest) en de jongens verlieten het huis. Op straat kwamen ze Rudy Arnold echter tegen, die in de tijd dat zij bij Laura in de keuken waren met de auto was aangekomen en buiten 'was blijven rondhangen, alsof hij bang was om naar binnen te gaan'. Hij en Reggie wisselden een paar woorden, wat heel vervelend scheen te zijn geweest, althans waar het Reggie betrof. Michael beweert dat hij vroeg wie die man was, in de veronderstelling dat het 'zijn moeders vriend of zoiets was', en Reggie zei tegen

hem dat 'die stomme klootzak' zijn vader was en pakte daarop uit vernielzucht een melkmandje van de stoep van de burens en gooide dat op straat, sprong erbovenop en verpletterde het.

Michael beweert dat hij daar niet aan meedeed. In zijn verklaring staat dat hij op dat moment nog vast van plan was om naar school te gaan, maar dat Reggie aankondigde dat hij 'pleite ging' en 'es een keer verdomme wat pret ging maken'. Het was Reggie, zegt Michael, en niet hij die met het idee kwam om Ian Barker te betrekken bij wat nu volgde.

Op elfjarige leeftijd werd Ian Barker al bestempeld als beschadigd, moeilijk, een lastpak, gevaarlijk, een borderliner, woedend en psychopathisch, afhankelijk van welk rapport men las. Hij was destijds het enige kind van een vierentwintigjarige moeder (zijn vader is tot op de dag van vandaag onbekend), maar groeide op in de overtuiging dat die jonge vrouw zijn oudere zus was. Hij was kennelijk behoorlijk dol op zijn grootmoeder geweest, van wie hij uiteraard aannam dat ze zijn moeder was; maar kennelijk had hij een diepe afkeer van het meisje van wie ze hem hadden doen geloven dat het zijn zus was. Op zijn negende vond men hem oud genoeg om de waarheid te horen. Die waarheid wilde hij echter helemaal niet horen, en al helemaal niet omdat het Tricia Barker nogal rauw op het dak kwam vallen toen haar werd verzocht haar moeders huis te verlaten en haar zoon mee te nemen. Hierover zegt Ians grootmoeder nu dat ze haar best deed om 'de liefdevolle, harde hand toe te passen. Ze mochten allebei best blijven - de jongen en het meisje ook - zolang het meisje maar werkte. Maar ze hield geen enkel baantje en was de hele dag de hort op, en ik dacht dat als ze de jongen in haar eentje moest opvoeden, ze wel zou veranderen'.

Dat gebeurde niet. Met dank aan de gemeente kreeg Tricia Barker een huis toegewezen, hoewel de flat klein was en ze een slaapkamertje met haar zoon moest delen. Het werd duidelijk dat Ian in die kamer getuige was van de seksuele omgang die zijn moeder met een reeks uiteenlopende mannen had en bij minstens vier gelegenheden met meer dan één tegelijkertijd. Het is vermeldenswaardig op

te merken dat Ian het consequent niet over zijn moeder of over Tricia heeft, maar eerder krenkende woorden als 'slet', 'teef', 'snol', 'sloerie' en 'kuttentop' bezigt.

Michael en Reggie hadden die ochtend kennelijk geen moeite om Ian Barker te vinden. Ze gingen niet naar zijn huis - volgens Reggie 'was zijn moeder meestal kwaad en schold me dan het huis uit' - maar in plaats daarvan kwamen ze hem tegen op het moment dat hij een knulletje op weg naar school geld afhandig maakte. Ian had 'de rugzak van de knul op straat gegooid' en was er in aan 't rommelen, op zoek naar iets van waarde maar vooral naar geld. Toen hij niets van waarde van het joch kon afpakken, 'duwde Ian hem nijdig tegen de gevel van een huis', volgens Michael, 'en begon op hem in te beuken'.

Reggie noch Michael deed een poging iets aan die pesterij te doen. Reggie zegt dat 'het alleen maar voor de gein was. Ik zag dat hij hem geen pijn deed', terwijl Michael beweert dat hij 'niet precies kon zien wat Ian van plan was'. Een nogal twijfelachtige bewering aangezien alle jongens duidelijk op straat in het zicht waren. Hoe dan ook, wat Ians bedoelingen ook waren, Reggie en Michael staken geen hand uit. Een automobilist stopte en wilde weten wat ze aan het doen waren, en daarop renden de jongens weg.

Er is gesuggereerd dat door het feit dat Ian die ochtend bij het aftuigen van iemand werd gedwarsboomd, de kiem werd gelegd voor wat later voorviel. En inderdaad, tijdens zijn ondervraging lijkt Reggie Arnold maar al te graag met de vinger naar Ian te wijzen. Maar ook al had Ian in het verleden inderdaad in zijn woede dingen gedaan die niet door de beugel konden - waardoor hij toen de waarheid uitkwam zelfs nog meer werd gehaat dan de andere twee jongens - toont het bewijs uiteindelijk aan dat hij *in gelijke mate* had deelgenomen (cursief door mij) aan wat daarna volgde.

Juni

New Forest, Hampshire

Het was louter toeval dat ze zijn pad kruiste. Later zou hij denken dat als hij niet precies op dat moment vanaf de steiger omlaag had gekeken, en als hij die middag Tess niet mee naar het bos maar rechtstreeks mee naar huis had genomen, ze wellicht niet in zijn leven was gekomen. Maar in die gedachte lag precies de essentie besloten van wat hij geacht werd te geloven, een besef dat pas tot hem zou doordringen toen het al veel te laat was.

Het was halverwege de middag en bloedheet. Juni bracht over het algemeen stortregens en dreef de spot met ieders hoop op een zomer. Maar dit jaar had het weer besloten het anders te doen. Dagenlang zon aan een wolkeloze hemel beloofde een juli en augustus waarin de grond zou verschroeien en de uitgestrekte weidegronden in de wandelgebieden zouden verdorren, waardoor de pony's uit New Forest diep het bos in werden gedreven om voedsel te zoeken.

Hij stond hoog op de steiger, op het punt om naar de nok te klimmen van het dak dat hij met stro aan het bedekken was. Stro was veel buigzamer dan het riet waaruit de rest van het materiaal bestond, waardoor hij het over de richel heen kon vouwen. Sommige mensen beschouwden dit als het 'mooie gedeelte' van een rieten dak, het schelp patroon dat decoratief kriskras op de daksparren werd aangebracht. Maar hij zag het precies zoals het was: een beschermende toplaag tegen beschadigingen door de elementen en vogels.

De tijd begon te dringen. Hij werd ongeduldig. Ze hadden drie maanden aan dit enorme project gewerkt en hij had beloofd over twee weken aan een volgende klus te beginnen. De afwerking was nog niet klaar en die kon hij niet aan zijn leerling overlaten. Cliff Coward was nog niet zover dat hij de nokpannen op het rieten dak kon bevestigen. Dat werk was cruciaal voor de algehele aanblik van het dak en je had er zowel vaardigheid als een goed getraind oog voor nodig. Maar dat werkniveau kon hij Cliff amper toevertrouwen, want tot dusverre had die zelfs het eenvoudigste karweitje nog niet kunnen afmaken. Zoals nu bijvoorbeeld; hij moest de volgende twee strobundels naar de richel omhoog brengen, zoals hem was verteld. Waarom had hij dit doodsimpele klusje niet voor elkaar gekregen?

Toen hij daar een antwoord op zocht, veranderde Gordon Jossies leven. Hij draaide zich van de richel af en riep scherp: 'Cliff! Wat is er verdomme met je aan de hand!' en zag onder zich dat zijn leerling niet

langer bij de strobundels stond waar hij hoorde te zijn, en zich niet bezighield met wat zijn meester-rietdekker boven hem nodig had. In plaats daarvan was hij naar Gordons stoffige pick-up een paar meter verderop gelopen. Daar zat Tess in de houding, ze kwispelde vrolijk met haar pluimstaart, terwijl een vrouw – een vreemdelinge die duidelijk de tuinen wilde bezoeken, als je mocht afgaan op de kaart die ze vasthield en de kleding die ze droeg – haar goudkleurige kop aaide.

‘Hé! Cliff!’ riep Gordon Jossie. Zowel de leerling als de vrouw keek op.

Gordon kon haar gezicht niet goed zien, door haar hoed met brede rand waaromheen als een band een fuchsiakleurige sjaal was gewikkeld. Diezelfde kleur kwam weer terug in haar zomerse jurk, die haar gebruikte armen en lange, bruine benen goed deed uitkomen.

Cliff schreeuwde: ‘Sorry! Ik was deze dame aan het helpen,’ toen de vrouw lachend zei: ‘Ik ben helemaal verdwaald.’ Ze vervolgde: ‘Het spijt me verschrikkelijk. Hij bood aan...’ Ze gebaarde met de kaart in haar handen, alsof ze iets wilde uitleggen wat overduidelijk was: ze was op de een of andere manier van de tuinen afgedwaald naar dit pand, waarvan het dak door Gordon opnieuw werd bedekt. ‘Ik heb trouwens nog nooit iemand een rieten dak zien dekken,’ voegde ze eraan toe, misschien in een poging om aardig te zijn.

Maar Gordon was niet in een aardige stemming. Hij was scherp, een en al stekels, en het grootste deel daarvan moest gladgestreken worden. Hij had geen tijd voor toeristen.

‘Ze wil graag naar Monet’s Pond,’ riep Cliff.

‘En ik wil hier verdomd graag een dakrichel maken,’ was Gordons antwoord, hoewel hij dat binnensmonds zei. Hij wees naar het noordwesten. ‘Bij de fontein daar is een pad. Die fontein met de nimfen en faunen. Daar had u linksaf ontmoeten. U bent rechts afgeslagen.’

‘O ja?’ riep de vrouw terug. ‘Nou... dat is typisch iets voor mij.’ Ze bleef nog even staan, alsof ze verwachtte dat het gesprek zou worden voortgezet. Ze droeg een donkere bril en het schoot door Gordon heen dat ze alleszins als een beroemdheid overkwam, een Marilyn Monroetype, omdat ze dezelfde lichaamsvormen had als Marilyn Monroe, niet zoals die graatmagere meisjes die je tegenwoordig zag. Sterker nog, in eerste instantie dacht hij echt dat ze weleens een beroemdheid kon zijn. Ze was in elk geval zo gekleed, en het feit dat ze verwachtte dat een man zijn bezigheden zou laten vallen en gretig een gesprekje met haar zou willen aanknopen, duidde daar ook op. Hij antwoordde de vrouw kortaf met een: ‘U kunt uw weg nu gemakkelijk genoeg zelf vinden.’

‘Was dat maar waar,’ zei ze. Ze voegde er, nogal belachelijk vond hij,

aan toe: 'Er zijn hier zeker geen... nou ja, paarden in de buurt, hè?'

Hij dacht: wat krijgen we nou...? en ze vervolgde: 'Het is namelijk zo... Ik ben eigenlijk nogal bang voor paarden.'

'Pony's doen niets,' antwoordde hij. 'Ze blijven op afstand, tenzij u ze wilt voeren.'

'O, dat doe ik heus niet, hoor.' Ze wachtte nog even, alsof ze verwachtte dat hij nog iets zou zeggen, wat hij niet van plan was. Ten slotte zei ze: 'In elk geval... bedankt,' en dat was dat.

Ze nam de route die Gordon haar had gewezen, deed intussen haar hoed af en zwaaide ermee tussen haar vingertoppen. Ze had blond haar, geknipt in een pagekopje om haar hoofd, en toen ze het losschudde, vielen haar haren netjes met een glinstering op hun plaats, alsof ze wisten wat er van ze verwacht werd. Gordon was niet ongevoelig voor vrouwen, dus het ontging hem niet dat ze een elegante tred had. Maar hij voelde geen vlinders in zijn buik of hart, en daar was hij blij om. Hij had het liefst dat vrouwen hem onverschillig lieten.

Cliff voegde zich met twee strobalen op zijn rug bij hem op de steiger. Hij zei: 'Tess vond haar aardig,' alsof hij iets wilde verklaren of misschien de vrouw wilde verdedigen, en hij voegde eraan toe: 'Misschien weer eens tijd om wat te proberen, vriend,' toen Gordon de vrouw na-keek en de afstand tussen hen groter werd.

Maar Gordon keek haar niet na omdat hij gefascineerd was of omdat hij zich tot haar aangetrokken voelde. Hij wilde zien of ze bij de fontein met de nimfen en faunen de juiste afslag nam. Dat deed ze niet. Hij schudde zijn hoofd. Hopeloos, dacht hij. Voor ze 't wist zou ze in een wei vol koeien staan, maar hij was er vast van overtuigd dat ze daar ook wel weer hulp zou weten te vinden.

Aan het eind van de dag wilde Cliff wat gaan drinken. Gordon niet. Hij dronk helemaal niet. Hij had er nooit van gehouden om al te amicaal met zijn leerlingen om te gaan. Afgezien daarvan, Cliff was nog maar achttien en Gordon was dertien jaar ouder dan hij, meestal had hij het gevoel dat hij zijn vader was. Tenminste, hij voelde zich zoals een vader zich zou kunnen voelen, veronderstelde hij, aangezien hij geen kinderen had, en ook niet wenste of verwachtte ze ooit te krijgen.

Hij zei tegen Cliff: 'Ik moet Tess laten rennen. Ze is vanavond niet rustig als ze niet wat energie kwijtraakt.'

Cliff zei: 'Weet je 't zeker, maat?'

Gordon zei: 'Ik zal mijn eigen hond toch wel kennen, niet?' Hij wist dat Cliff het niet over Tess had, maar hij vond het prettig dat hij met die opmerking het gesprek kon afkappen. Cliff praatte veel te graag.

Gordon zette hem af bij de pub in Minstead, een in een aardplooi weggestopt gehucht dat bestond uit een kerk met begraafplaats, een winkel, de pub en een groepje oude cottages rondom een kleine brink. Die werd overschaduwd door een oude eik, en daar vlakbij graasde een bonte pony, waarvan de geschoren staart in de periode sinds de laatste herfsttrek, toen hij was gebrandmerkt, weer was uitgegroeid. De pony keek niet op toen de pick-up vrij dicht in de buurt van zijn achterbenen rammelend tot stilstand kwam. Het dier woonde al van oudsher in New Forest en wist waarschijnlijk dat hij het recht had om overal te grazen waar hij wilde, lang voordat de pick-ups het recht kregen om over de wegen van Hampshire te rijden.

Cliff zei: ‘Tot morgen dan maar,’ en stapte uit om naar zijn vriendjes in de pub te gaan. Gordon keek hem na en bleef zonder speciale reden wachten tot de deur achter hem dichtging. Toen zette hij de pick-up opnieuw in de versnelling.

Hij ging als altijd naar Longslade Bottom. Door de tijd heen had hij geleerd dat het houvast gaf als je een gewoontedier was. In het weekend zou hij Tess net zo makkelijk op een andere plek uitlaten, maar doorde-weeks, aan het einde van zijn werkdag, vond hij het fijn om dat op een plek dichterbij huis te doen. Hij hield ook van de weidsheid van Longslade Bottom. En op de momenten dat hij liever de eenzaamheid opzocht, vond hij het prettig dat vlak daarboven Hinchelsea Wood heuvelopwaarts klom.

De weide strekte zich uit vanaf een hobbelige parkeerplaats waar Gordon overheen hotste, terwijl Tess in de laadbak van de pick-up blij kefte in het vooruitzicht dat ze vrij mocht rennen. Op zo’n mooie dag als vandaag was Gordons voertuig niet het enige langs de rand van het grasveld: zes auto’s stonden als zogende kittens achter elkaar langs het uitgestrekte open terrein, waar in de verte een kudde pony’s met vijf veulens graasde. Gewend als ze waren aan zowel mensen als andere dieren, bleven de pony’s onverstoort bij het blaffen van de al op het gras spelende honden, maar toen Gordon ze zo’n honderd meter verderop zag staan, wist hij dat het voor zijn eigen hond niet was weggelegd om vrijuit over het korte gras te rennen. Tess had iets met die wilde New Forest-pony’s, en ook al was ze ooit door één geschopt, door een ander gebeten en had Gordon haar keer op keer hartgrondig uitgescholden, ze weigerde te begrijpen dat ze er niet voor was gemaakt om achter de pony’s aan te zitten.

Ze stond nu al te popelen. Ze jankte en kwijlde in afwachting van de uitdaging die volgens haar in het verschiep lag. Gordon kon bijna haar hondengedachten lezen: en óók nog veulens! Formidabel! Wat een pret!

Hij zei: 'Haal je maar niks in je hoofd,' en hij reikte naar de laadbak van de pick-up om haar riem te pakken. Die klikte hij vast en hij liet haar uit de auto. Ze deed een hoopvolle uitval. Toen hij haar kort hield, kuchte en kokhalsde ze dramatisch. Het was, dacht hij gelaten, een typische namiddag met zijn hond.

'Je gebruikt de hersens die God je heeft gegeven niet, hè?' vroeg hij haar. Tess keek hem aan, kwispelde met haar staart en glimlachte op z'n honds. 'Dat is je één keer gelukt,' vervolgde hij, 'maar die vlieger gaat nu niet op.'

Hij nam de golden retriever mee in noordoostelijke richting, doelbewust weg van de pony's en hun kroost. Ze liep mee, maar haalde alles uit de kast om hem te manipuleren. Ze keek herhaaldelijk jankend over haar schouder, duidelijk in de hoop dat hij zich daardoor liet vermurwen. Dat gebeurde niet.

Longslade Bottom bestond uit drie gebieden: de weidegronden waar de pony's graasden; in het noordwesten een heide waar kruisbladige dopheide en paars heidegras in de knop stond; en daartussenin een centraal gelegen veenmoeras, waar vormeloze bedden veenmos voortbewegend water opzogen en de bloemen van het waterdrieblad in roze en wit uit de wortelstokken barstten die uit de ondiepe poelen oprezen. Vanaf de parkeerplaats leidde een pad de wandelaars via de veiligste route door het moeras, en langs die weg vormden de vederlichte zaadknoppen van katoengras grote, witte pollens in de turfachtige ondergrond.

Gordon koos dat pad, want dat zou hem door het moeras naar de heuvel van Hinchelsea Wood brengen. In het bos zou hij de hond loslaten. De pony's zouden uit het zicht zijn en voor Tess betekende uit het oog beslist uit het hart. Ze bezat die meest bewonderenswaardige van alle eigenschappen: ze kon volkomen in het moment leven.

De zomerzonnende zou niet lang meer op zich laten wachten, dus ook al was het al later op de dag, de zon stond nog hoog aan de wolkeloze hemel. Het licht schitterde op de iriserende lijven van libellen en het felle verenkleed van kievieten, die opvlogen toen Gordon en de hond langskwamen. Een lichte bries voerde de rijke geur van veen met zich mee en de rottende vegetatie waaruit het was ontstaan. De hele atmosfeer vibreerde van geluiden, van de knarsende *koer-lie*-roep van de wulpen tot de kreten van hondeneigenaren op het grasveld.

Gordon hield Tess kort aan de lijn. Ze begonnen aan de klim naar Hinchelsea Wood en lieten veen en weide achter zich. Bij nader inzien vond Gordon het woud sowieso beter voor een middagwandeling. De beuken en eiken stonden in volle zomertooi en de berken en tamme

kastanjes deden daar met hun bladerdak nog een schepje bovenop, dus zou het koel zijn op de paden onder de bomen. Na zo'n dag in de hitte, van riet en stro slepen op een dak, had Gordon wel even genoeg van de zon.

Hij maakte de hond los toen ze bij de twee cipressen aankwamen die de officiële ingang van het bos markeerden en hij keek haar na tot ze helemaal tussen de bomen was verdwenen. Hij wist dat ze uiteindelijk wel weer terug zou komen. Nog even en ze kreeg eten, en Tess was geen hond die haar maaltijden oversloeg.

Hij wandelde verder en hield zichzelf in gedachten bezig. Hier in het bos benoemde hij de bomen. Sinds hij naar Hampshire was gekomen, had hij New Forest bestudeerd en na tien jaar kende hij het gebied, zijn karakter en zijn erfgoed beter dan de meeste mensen die er waren geboren.

Na een poosje ging hij op de stronk van een omgevallen els zitten, niet ver van een groepje hultstruiken. Hier sijpelde zonlicht tussen de takken door, dat de grond bevlekte die sponzig was van jarenlange natuurlijke compostvorming. Gordon ging door met het benoemen van de bomen wanneer hij ze zag en daarna waren de planten aan de beurt. Maar daar waren er niet veel van, omdat het bos deel uitmaakte van het graasgebied en planten door pony's, ezels en damherten werden opgegeten. In april en mei zouden ze een feestmaal hebben aan de nieuwe aanwas van malse lentevarens, waarna ze vrolijk overstapten op wilde bloemen, jonge elzen en de pas opgeschoten braamstruiken. Op die manier vormden de dieren in Gordons hoofd een uitdaging, ook al gaven ze het land zodanig vorm dat je in het bos gemakkelijk onder de bomen door kon lopen en niet de uitdaging aan hoefde om je een pad door het struikgewas te banen.

Hij hoorde de hond blaffen en schrok op uit zijn overpeinzingen. Hij maakte zich niet ongerust, want hij herkende de verschillende manieren waarop Tess kon blaffen. Dit was een blije blaf, als begroeting van een vriend of wanneer er een stok in Hatched Pond werd gegooid. Hij stond op en keek in de richting waar het blaffen vandaan kwam. Het kwam dichterbij en tegelijkertijd hoorde hij ook een stem, een vrouwenstem. Algauw zag hij haar onder de bomen tevoorschijn komen.

Eerst herkende hij haar niet, want ze had andere kleren aan. Ze had de zomerjurk, zonnehoed en de sandalen vervuild voor een kakibroek en een shirt met korte mouwen. Ze droeg nog wel haar zonnebril – hij trouwens ook, want het was nog altijd een heldere dag – en ze droeg opnieuw uitermate ongeschikt schoeisel. Ze had haar sandalen weliswaar uitgedaan, maar die vervangen door rubberlaarzen, een merk-

waardige keuze voor een zomerse wandeling, tenzij ze van plan was een trektocht door het veen te maken.

Ze nam als eerste het woord en zei: 'Ik dácht al dat het dezelfde hond was. Ze is ongelooflijk lief.'

Hij had kunnen denken dat ze hem naar Longslade Bottom en Hinchelsea Wood was gevolgd, ware het niet dat zij overduidelijk hier al vóór hem was. Zij was op de terugweg en hij ging nog op weg. Hij wantrouwde mensen, maar vertikte het om paranoïde te worden. Hij zei: 'U was op zoek naar Monet's Pond.'

'Ik heb het gevonden,' antwoordde ze. 'Hoewel ik eerst wel in een koeienwei ben beland.'

'Ja,' zei hij.

Ze hield haar hoofd iets schuin. Haar haar ving het licht weer op, net zoals dat in Boldre Gardens het geval was geweest. Dwaas genoeg vroeg hij zich af of ze er glittertjes in had gedaan. Hij had nog nooit zulk glanzend haar gezien. 'Ja?' herhaalde ze.

Hij stamelde: 'Dat weet ik. Ik bedoel, ja, dat weet ik. Dat verwachtte ik al. Door de kant die je opging.'

'O. Heb je me vanaf het dak nagekeken? Ik hoop dat je me niet hebt uitgelachen. Dat zou heel wreed zijn geweest.'

'Nee,' zei hij.

'Nou, ik ben een ramp als het om kaartlezen gaat en niet veel beter als iemand me de weg wijst, dus het verbaasde me niet dat ik weer verdwaalde. Ik ben gelukkig geen paarden tegen het lijf gelopen.'

Hij keek om zich heen. 'Dan hoor je hier eigenlijk niet te zijn, hè? Als je slecht bent met kaarten en richtingsgevoel?'

'In het bos, bedoel je? Maar ik heb hulp gehad.' Ze wees naar het zuiden en hij zag dat ze naar een heuveltje in de verte wees, waar een enorme eik boven het bos uit stak. 'Ik heb heel zorgvuldig die boom in de gaten gehouden, die was rechts van me toen ik het bos in ging en nu staat hij links van me, dus ik weet vrij zeker dat ik in de richting van de parkeerplaats loop. Zo zie je maar weer, ook al stuit ik op een rietdekkerswerkplaats en een koeienwei, toch ben ik niet helemaal hopeloos.'

'Dat is Nelsons,' zei hij.

'Wat? Bedoel je dat iemand de eigenaar is van die boom? Staat hij op privéland?'

'Nee. Het is wel staatsgebied. Maar ze noemen hem Nelsons Eik. Hij zal hem wel geplant hebben. Lord Nelson, bedoel ik.'

'Ah. Juist.'

Hij bekeek haar nauwlettender. Ze had op haar lip gezogen en hij bedacht dat ze misschien werkelijk niet wist wie Lord Nelson was. Te-

genwoordig wisten sommige mensen dat niet. Om haar een handje te helpen zonder dat ze zich hoefde te generen, zei hij: 'Admiraal Nelson liet zijn schepen bij Buckler's Hard bouwen. Voorbij Beaulieu. Weet je waar dat is? Bij de riviermonding? Ze gebruikten verdomd veel hout, dus moesten ze met herbepplanting beginnen. Nelson heeft waarschijnlijk zelf geen eikels in de grond gestopt, maar de boom wordt toch met hem in verband gebracht.'

'Ik kom hier niet vandaan,' zei ze tegen hem. 'Maar ik neem aan dat je daar zelf al achter was gekomen.' Ze stak haar hand uit. 'Gina Dickens,' zei ze. 'Geen familie. Ik weet dat dit Tess is,' met een knik naar de hond die zich blij aan Gina's zijde had geposteerd, 'maar jou ken ik niet.'

'Gordon Jossie,' zei hij tegen haar en hij greep haar hand. De zachte aanraking ervan bracht hem in herinnering hoe gehard hij door zijn werk was geworden. En ook smerig, als je bedacht dat hij de hele dag op het dak had gezeten. 'Dat dacht ik inderdaad al.'

'Wat?'

'Dat je niet van hier was.'

'Ja. Nou, ik veronderstel dat de bewoners niet zo makkelijk verdwalen als ik, hè?'

'Dat bedoel ik niet. Je voeten.'

Ze keek omlaag. 'Wat is daarmee?'

'De sandalen die je in Boldre Gardens droeg en nu deze,' zei hij. 'Waarom draag je rubberlaarzen? Ga je het moeras in of zoiets?'

Ze beet weer op haar lip. Hij vroeg zich af of ze soms haar lachen probeerde in te houden. 'Jij bent een buitenmens, hè, dus je denkt dat ik een sukkel ben. Het gaat om de adders,' zei ze. 'Ik heb gelezen dat die in New Forest voorkomen en ik wilde er niet een tegenkomen. Nu ga je me écht uitlachen, hè?'

Hij moest glimlachen. 'Denk je dat je in het bos slangen tegenkomt?' Hij wachtte niet op een antwoord. 'Die vind je op de hei. Dan zitten ze op plekken waar meer zon schijnt. Het zou kunnen dat je er een op het pad tegenkomt, bij het doorkruisen van het moeras, maar dat is niet erg waarschijnlijk.'

'Ik begrijp dat ik eerst bij jou te rade had moeten gaan voor ik me ging verkleden. Heb je hier altijd gewoond?'

'Tien jaar. Ik kom uit Winchester.'

'Maar ik ook!' Ze wierp een blik in de richting waar ze vandaan gekomen was en zei: 'Zal ik een poosje met je oplopen, Gordon Jossie? Ik ken niemand in de streek en ik vind het heerlijk om te kletsen, en aan-gezien je er ongevaarlijk uitziet en die allerliefste hond aan het uitlaten bent...?'

Hij haalde zijn schouders op. ‘Moet je zelf weten. Ik loop alleen maar achter Tess aan. We hoeven zelfs niet eens te lopen. Zij laat zichzelf wel uit in het bos en komt terug wanneer ze klaar is... Ik bedoel, als je liever zit in plaats van wandelt.’

‘O. Nou, eigenlijk wel, ja. Eerlijk gezegd heb ik er al een behoorlijke trip op zitten.’

Hij knikte naar de stronk waarop hij zelf had gezeten toen ze net tussen de bomen tevoorschijn was gekomen. Ze letten erop dat ze een meter uit elkaar gingen zitten, maar Tess liet hen niet alleen, zoals hij had verwacht. In plaats daarvan ging ze naast Gina liggen. Ze zuchtte en legde haar kop op haar poten.

‘Ze vindt je leuk,’ merkte hij op. ‘Lege plekken moeten opgevuld worden.’

‘Maar al te waar,’ zei ze.

Ze klonk treurig, dus stelde hij de voor de hand liggende vraag. Het was ongebruikelijk dat iemand van haar leeftijd naar het platteland verhuisde. Jongvolwassenen migreerden meestal de andere kant op. Ze zei: ‘Ja, nou ja. Het was een héél slechte relatie,’ maar ze zei het met een glimlach. ‘Dus hier ben ik dan. Ik ga hier met zwangere tieners werken. Dat heb ik in Winchester ook gedaan.’

‘O ja?’

‘Je klinkt verbaasd. Waarom?’

‘Je ziet er zelf niet veel ouder uit dan een tiener.’

Ze schoof haar zonnebril over haar neus omlaag en keek hem over de rand aan. ‘Zit je met me te flirten, meneer Jossie?’ vroeg ze.

Hij voelde een golf hitte langs zijn gezicht strijken. ‘Sorry. Zo bedoelde ik het niet. Als het zo overkwam.’

‘O. Poeh. Ik dacht het alleen maar, het zou kunnen.’ Ze schoof haar zonnebril tot boven haar voorhoofd en keek hem openhartig aan. Haar ogen, zag hij, waren niet blauw of groen, maar iets ertussenin, ondefinieerbaar en boeiend. Ze zei: ‘Je bloost. Ik heb nog nooit een man aan het blozen gemaakt. Ik vind het wel schattig. Bloos je vaak?’

Hij kreeg het er nog warmer van. Dit soort gesprekken voerde hij niet met vrouwen. Hij wist niet wat hij ermee aan moest: de vrouwen óf de gesprekken.

‘Ik maak je verlegen. Sorry. Dat is niet m’n bedoeling. Soms plaag ik een beetje. Slechte gewoonte. Misschien kun jij me helpen het af te leren.’

‘Plagen is oké,’ zei hij. ‘Ik ben meer... Ik ben een beetje de kluts kwijt. Meestal, nou ja... dek ik rieten daken.’

‘Dag in, dag uit?’

‘Zo’n beetje wel, ja.’

‘En als plezier? Ontspanning? Afleiding? Een rustpauze?’

Hij wees met opgeheven kin naar de hond. ‘Daar is zij voor.’

‘Hmm. Juist ja.’ Ze boog zich naar Tess en liefkoosde de hond op haar lievelingsplekje, tussen haar oren. Als de retriever had kunnen spinnen, dan had ze dat gedaan. Gina leek een besluit te hebben genomen, want ze keek met een bedachtzame uitdrukking op haar gezicht op. ‘Heb je zin om wat met me te gaan drinken? Zoals ik al zei, ik ken niemand in de buurt en aangezien je nog stééds behoorlijk ongevaarlijk lijkt en aangezien ik ongevaarlijk ben en aangezien je een geweldige hond hebt... Heb je daar zin in?’

‘Ik drink eigenlijk niet.’

Ze trok haar wenkbrauwen op. ‘Neem je helemaal geen vloeistoffen tot je? Dat kan toch niet waar zijn.’

Ondanks zichzelf moest hij glimlachen, maar hij antwoordde niet.

‘Ik wilde een limonade nemen,’ zei ze. ‘Ik drink ook niet. Mijn vader... Die wist ’m goed te raken, dus ik blijf ver bij dat spul uit de buurt. Daardoor was ik op school een buitenbeentje, maar in positieve zin, denk ik. Ik heb altijd al anders dan anderen willen zijn.’ Ze stond op en veegde de achterkant van haar broek af. Tess kwam ook overeind en kwispelde. Het was duidelijk dat de hond Gina Dickens’ spontane uitnodiging had aangenomen. Er zat voor Gordon niets anders op dan hetzelfde te doen.

Toch aarzelde hij nog. Hij hield zich liever verre van vrouwen, maar ze wilde toch zeker geen verkering? En in hemelsnaam, ze zag er behoorlijk veilig uit. Ze keek openhartig en vriendelijk uit haar ogen.

Hij zei: ‘Er is een hotel in Sway.’ Ze keek verschrikt en hij besepte op eens hoe die opmerking had geklonken. Met gloeiende oren haastte hij zich eraan toe te voegen: ‘Ik bedoel, Sway is het dichtste bij en er is geen pub in het dorp. Iedereen gaat naar de hotelbar. Je kunt achter me aan rijden. Dan gaan we daar wat drinken.’

De uitdrukking op haar gezicht werd milder. ‘Je lijkt werkelijk wel een allerliefste man.’

‘O, maar dat is niet zo, hoor.’

‘Wel, volgens mij wel.’ Ze gingen op weg. Tess sprong voor ze uit, en toen gebeurde er iets wonderbaarlijks wat Gordon niet snel zou vergeten: de hond bleef wachten aan de zoom van het bos, waar het pad heuvelafwaarts in de richting van het moeras kronkelde. Ze wachtte, zag hij, zodat hij de riem aan haar halsband kon vastklikken. Dat was voor het eerst. Hij was geen man die op signalen lette, maar dit leek de zoveelste aanwijzing over wat hij nu moest doen.

Toen ze bij de hond waren, deed hij haar aan de riem en gaf die aan

Gina. Hij zei tegen haar: ‘Wat bedoelde je daarmee, “geen familie”?’ Ze trok haar wenkbrauwen op. Hij vervolgde: ‘Geen familie. Dat zei je toen je me vertelde hoe je heette.’

Opnieuw die uitdrukking. Het was iets zachts en nog iets meer, en hij werd er heel voorzichtig door, ook al wilde hij dichterbij komen. ‘Charles Dickens,’ zei ze. ‘De schrijver? Hij is geen familie van me.’

‘O,’ zei hij. ‘Ik... ik heb nooit veel gelezen.’

‘O nee?’ vroeg ze terwijl ze de heuvel af liepen. Ze stak haar arm door de zijne en liet Tess hun de weg wijzen. ‘Dan neem ik aan dat we daar iets aan zullen moeten doen.’

Juli

1

Toen Meredith Powell wakker werd en de datum op haar digitale wekker zag, drongen binnen een paar seconden vier feiten tot haar door: het was haar zesentwintigste verjaardag, het was haar vrije dag, het was de dag waarop haar moeder had voorgesteld dat ze er een oma-verwent-haar-enige-kleinkindavontuur van wilde maken en het was de perfecte gelegenheid om haar beste en oudste vriendin haar excuses aan te bieden, vanwege een ruzie waardoor ze bijna een jaar geen beste en oudste vriendinnen waren geweest. Dat laatste beseftte Meredith omdat ze haar verjaardag altijd met die beste en oudste vriendin vierde. Jemima Hastings en zij waren al sinds hun zesde jaar hartsvriendinnen en vanaf hun achtste vierden ze hun verjaardagen samen. Meredith wist dat als ze het vandaag niet met Jemima zou goedmaken, ze dat waarschijnlijk nooit meer zou doen, en als dat gebeurde zou een traditie die ze lang in ere had gehouden verloren gaan. Dat wilde ze niet. Goede vriendinnen waren dun gezaaid.

Hóé ze haar excuses moest aanbieden vergde enig denkwerk, en dat deed Meredith onder de douche. Ze koos voor een verjaardagstaart. Ze zou hem zelf bakken, naar Ringwood brengen, aan Jemima aanbieden en toegeven dat ze fout had gezeten. Maar wanneer ze zich zou verontschuldigen, zou ze met geen woord reppen over Jemima's partner, die om te beginnen de oorzaak van hun ruzie was geweest. Want Meredith begreep nu wel dat dat zinloos was. Je moest nu eenmaal het feit onder ogen zien dat Jemima als het op mannen aankwam altijd al hopeloos romantisch was geweest, terwijl zij – Meredith – uit eigen volslagen en absoluut ontegenzeggelijke ervaring wist dat mannen in wezen als mensen verklede beesten waren. Ze wilden vrouwen voor de seks, om kinderen te baren en de huishouding te doen. Als ze dat nou maar gewoon zéiden in plaats van te doen alsof ze wanhopig naar iets anders op zoek waren, dan konden vrouwen die zich met hen inlieten tenminste een afgewogen keuze maken over hoe ze hun leven wilden leiden, in plaats van te geloven dat ze 'verliefd' waren.

Meredith vond het hele concept liefde belachelijk. Ze had het meege-

maakt, ze had het gedaan en Cammie Powell was het resultaat: vijf jaar oud, het licht in haar moeders leven, vaderloos, en dat zou waarschijnlijk ook wel zo blijven.

Cammie was op dat moment op de badkamerdeur aan het bonzen en riep: ‘Mammie! Mammmmmm-iiiiiiiieeee! Oma zegt dat we vandaag naar de otters gaan en dat we ijs en hamburgers gaan eten. Ga jij ook mee? Want er zijn ook uilen. Ze zegt dat we een keer naar het egelziekenhuis gaan, maar dan moeten we blijven slapen en ze zegt dat ik daarvoor wat ouder moet zijn. Zij denkt dat ik je zal missen, dat zegt zij, maar je kunt toch mee? Kan dat, mammie? Mammmmmmiiiiiiiieeee?’

Meredith grinnikte. Als Cammie ’s ochtends wakker werd, schoot ze in een complete monoloogmodus en hield ze meestal niet op met praten tot het bedtijd was. Terwijl ze zich afdroogde zei Meredith: ‘Heb je al ontbeten, pop?’

‘Vergeten,’ verklaarde Cammie. Meredith hoorde wat geschuifel en wist dat haar dochter met haar slippertjes over de vloer schoof. ‘Maar hoe dan ook, oma zegt dat ze baby’tjes hebben. Bábyottertjes. Ze zegt dat als hun mama’s doodgaan of opgegeten worden, er iemand goed voor hun baby’tjes moet zorgen en dat doen ze in het park. Het otterpark. Wat eet een otter, mammie?’

‘Dat weet ik niet, Cam.’

‘Ze móéten wel iets eten. Alles eet alles. Of iets. Mammie? Mamm-miiiiiee?’

Meredith schoot in haar kamerjas en trok de deur open. Daar stond Cammie, het evenbeeld van Meredith toen die net zo oud was. Ze was lang voor een vijfjarige en, net als Meredith, veel te mager. Het was werkelijk een zegen, bedacht Meredith, dat Cammie totaal niet op haar waardeloze vader leek. Des te beter, aangezien haar vader had gezworen haar of Meredith nooit meer te willen zien, ‘als ze dan zo koppig was om die zwangerschap door te zetten, godbetert. Ik heb een vróúw, stomkop. Én twee kinderen. Én dat weet je verdomd goed, Meredith.’

‘Geef me een ochtendknuffel, Cam,’ zei Meredith tegen haar dochter. ‘Ga dan naar de keuken en wacht op me. Ik moet een taart bakken. Wil jij me helpen?’

‘Oma maakt het ontbijt klaar in de keuken.’

‘Er is vast wel plaats voor nog twee koks.’

Dat bleek ook zo te zijn. Terwijl Merediths moeder bij het fornuis de eieren stond te klutsen en de bacon in de gaten hield, begon Meredith aan de taart. Het was gemakkelijk want ze deed het uit een pakje, waar haar moeder haar neus voor optrok toen Meredith de inhoud ervan in een kom deed.

‘Het is voor Jemima,’ zei Meredith tegen haar.

‘Kennelijk maakt het niet uit wat je meeneemt naar Newcastle,’ merkte Janet Powell op.

Nou, dat was natuurlijk ook zo, maar daar was niets aan te doen. Bovendien ging het om de gedachte, niet om de taart zelf. Bovendien, zelfs als je van meet af aan ingrediënten van een of andere keukenprinses zou gebruiken, dan zou Meredith nog niet kunnen wedijveren met wat Jemima met bloem, eieren en de hele rataplan tevoorschijn kon toveren. Dus waarom zou ze het dan proberen? Het was tenslotte geen wedstrijd. Ze ging een vriendschap redden.

Oma en kleindochter waren naar hun otteravontuur vertrokken en opa was naar zijn werk toen Meredith de taart eindelijk klaar had. Ze had voor chocolade met chocoladeglazuur gekozen, en hij was een héél klein beetje scheefgezakt en in het midden een tikje ingezakt... nou ja, daar was het glazuur goed voor, nietwaar? Wanneer je dat ruimhartig en met verve aanbracht, werden er een hoop oneffenheidjes toegedekt.

Door de hete oven was het warmer geworden in de keuken, dus Meredith merkte dat ze nog een keer moest douchen voor ze naar Ringwood kon. Daarna hulde ze zich zoals gewoonlijk van schouders tot voeten in een kaftan om haar graatmagere lichaam te verbergen, en bracht de taart naar de auto. Ze zette hem voorzichtig op de passagiersstoel.

God, wat was het heet, dacht ze. Niet te harden, en het was nog niet eens tien uur. Ze had gedacht dat het door de gloeiende oven zo heet was geweest in de keuken, maar dat was duidelijk niet het geval. In de auto liet ze de raampjes zakken, ging gemakkelijker op de hete stoel zitten en ging op pad. Ze moest die taart zo snel mogelijk uit de auto zien te krijgen, anders zou ze niets anders dan een chocoladeplas overhouden.

De reis naar Ringwood duurde niet lang, alleen een stukje over de A31, terwijl de wind door de raampjes blies en ze keihard haar affirmatietapeje draaide. Een stem scandeerde: ‘Ik ben en ik kan, ik ben en ik kan,’ en Meredith concentreerde zich op die mantra. Ze geloofde eigenlijk niet dat dit soort dingen werkte, maar ze was vastbesloten om voor haar carrière alles uit de kast te halen.

Een file bij de afslag naar Ringwood herinnerde haar eraan dat er vandaag markt was. Het stadscentrum zou verstopt zitten met winkelend publiek dat massaal op het marktplein zou afkomen, waar eens per week kleurrijke stalletjes rondom de neo-Normandische toren van de St. Peter en Paul-parochiekerk verspreid stonden. Bovendien zouden er naast de marktbezoekers toeristen zijn, want in deze tijd van het jaar

wemelde het daarvan in New Forest, als kraaien op een doodgereden kadaver kwamen ze eropaf: kampeerders, wandelaars, fietsers, amateurfotografen en alle andere soorten outdoorenthousiastelingen.

Meredith wierp een blik op haar chocoladetaart. Het was stom geweest dat ze hem op de stoel en niet op de grond had gezet. Hij stond volop in de zon en dat deed het chocoladeglazuur bepaald geen goed.

Meredith moest toegeven dat haar moeder gelijk had gehad: hoe haalde ze het in haar hoofd om Jemima een taart te gaan brengen? Nou, het was nu te laat om een ander plan te bedenken. Misschien konden ze er samen om lachen als ze uiteindelijk met haar taart bij Jemima's winkel was aangeland. Die heette de Cupcake Queen en was gevestigd in Hightown Road; Meredith had Jemima geholpen bij het vinden van deze leegstaande ruimte.

Hightown Road was een beetje een allegaartje, perfect voor de Cupcake Queen. Aan één kant van de straat stond in een sierlijke bocht een rijtje roodbakstenen herenhuizen en halfvrijstaande huizen, met overdekte veranda's, erkers en dakkapellen, en getooid met bewerkt wit houtwerk als van kant. Verderop aan deze kant van de straat stond een oude herberg, het Railway Hotel, waar uit boven de ramen hangende, smeedijzeren bakken planten hingen die hun kleuren naar de straat eronder morsten. Aan de andere kant bood een garagebedrijf zijn diensten aan, van autoreparatie tot de verkoop van fourwheeldrives. Naast een wasserette zat een kapsalon en toen Meredith voor het eerst had gezien dat daarnaast een ruimte leegstond met een stoffig bordje met TE HUUR in de etalage, had ze onmiddellijk aan Jemima's cupcakezaak moeten denken, die in haar cottage vlak bij Sway geweldig liep, maar nodig aan uitbreiding toe was. Ze had tegen haar gezegd: 'Jem, het wordt geweldig. Ik loop er tijdens mijn lunchpauze naartoe en dan kunnen we samen een broodje eten of zoiets.' Bovendien werd het tijd dat ze klare taal sprak met haar vriendin. Wilde ze voor eeuwig haar prille business vanuit een cottagekeuken runnen of waagde ze de grote sprong? 'Je kunt 't, Jem. Ik heb vertrouwen in je.' Ze voegde er maar niet aan toe: op zakelijk gebied. Als het op persoonlijke dingen aankwam, had ze totaal geen vertrouwen in Jemima.

Het was niet moeilijk geweest om haar te overtuigen en Jemima's broer was met een deel van het geld over de brug gekomen, zoals Meredith al had verwacht. Maar al snel nadat Jemima het huurcontract had getekend, was de vriendschap tussen Meredith en haar bekoeld vanwege een verhitte en eerlijk gezegd stompzinnige ruzie over het feit dat Jemima volgens Meredith eeuwig en altijd een man nodig had. 'Jij houdt van iedereen die van jou houdt,' had Meredith gezegd aan het einde van

haar hartstochtelijke aanklacht tegen Jemima's meest recente partner, de zoveelste in een lange rij mannen die in haar leven waren gekomen en er ook weer uit waren gestapt. 'Kom op, Jem. Iedereen met een paar ogen in zijn hoofd en een half stel hersens kan zien dat er iets aan hem mankeert.' Niet de beste manier om over een man te oordelen van wie je beste vriendin aankondigt dat ze vast van plan is met hem te trouwen. Met hem samenleven was al erg genoeg, als het aan Meredith lag. Voorgoed aan hem vastzitten was iets heel anders.

Dus het was een dubbele belediging geweest, zowel voor Jemima als aan het adres van de man van wie ze zogenaamd hield. En zo kwam het dat Meredith nooit de vruchten van Jemima's inspanningen had aanschouwd toen de Cupcake Queen zijn deuren opende.

Helaas zag ze nu de vruchten van die inspanningen ook niet. Toen Meredith parkeerde, de chocoladetaart oppakte – hij zag er nog meer uit alsof de chocolade er werkelijk uit zweette, dacht ze, wat bepaald geen goed teken was – en met haar cadeau naar de deur van de Cupcake Queen liep, trof ze de winkel potdicht aan, de vensterbanken waren groezelig en het interieur zag eruit alsof de zaak op de fles was. Meredith zag een lege vitrine, evenals een stoffige toonbank en een ouderwetse bakkersetagère zonder gebruiksvoorwerpen of gebak. En het was... hoe lang? Tien maanden na de opening? Een halfjaar? Acht maanden? Meredith kon het zich niet meer precies herinneren, maar wat ze zag stond haar helemaal niet aan, en ze vond het moeilijk te geloven dat Jemima's zaak al zo snel ten onder kon zijn gegaan. In haar cottage alleen al had ze een hele sliert klanten gehad en die zouden met haar meegegaan zijn naar Ringwood. Dus wat was er gebeurd?

Meredith besloot dat ze de enige persoon zou opzoeken die dat waarschijnlijk kon verklaren. Ze had er onmiddellijk haar eigen theorie over, maar wilde zich vooraf wapenen wanneer ze Jemima uiteindelijk zelf onder ogen kwam.

Uiteindelijk vond Meredith Lexie Streener bij Jean Michel's Hair Styling in de hoofdstraat. Ze was eerst naar het huis van de tiener gegaan, waar de moeder van het meisje haar werkzaamheden staakte – het uittypen van een langdradig traktaat over de derde zaligverklaring – om in saai bewoordingen uit te leggen wat het wérkelijk inhield als je tot de lijdzaam behoorde. Na wat aandringen onthulde ze dat Lexie haren waste bij Jean Michel's. ('Er is helemaal geen Jean Michel,' verklaarde ze scherp. 'Dat is een leugen, en dat is het, en dat druist tegen Gods wet in.')

Bij Jean Michel's Hair Styling stond Lexie Streener energiek de sche-

del van een gezette dame te schrobben, die al meer dan genoeg zomerzon had gehad en ter illustratie van dat zorgwekkende feit nu veel te veel vlees toonde, en Meredith moest wachten tot ze klaar was. Meredith vroeg zich af of Lexie een carrière in haarstyling ambieerde. Ze hoopte van niet, want als de haardos van het meisje een indicatie was voor enig talent in die richting, dan zou niemand met een beetje verstand haar met schaar of verf in de hand bij zich in de buurt laten komen. Haar lokken waren roze, blond en blauw. Het was óf tot op straffe lengte geknipt – het deed onmiddellijk aan hoofdluis denken – óf de punten waren afgebroken, na herhaaldelijk met bleek en verf onderhanden te zijn genomen tot niets anders meer in staat.

‘Ze belde gewoon op een dag op,’ zei het meisje toen ze eindelijk tijd had voor Meredith. Ze had gewacht tot Lexie pauze had en het had haar een cola gekost, maar ze vond het prima als die minimale uitgave haar een maximum aan details opleverde. ‘Ik had het idee dat ik het prima deed, en zo, maar plotseling belt ze me op en zegt dat ik de volgende dag niet hoeft te komen werken. Ik vroeg haar of ik soms iets verkeerd had gedaan, zoals te dicht bij de deur een saffie roken, misschien, weet je wel, of wat al niet meer, maar het enige wat ze zegt is... zoiets als... “Nee, het ligt niet aan jou.” Dus ik denk dat het aan m’n ma en pa ligt met al dat Bijbelgedoe en zo, dat ze bij haar hebben lopen preken toen ze uit de winkel wegging, weet je wel, zoals die papieren die m’n ma schrijft? Die ze onder de ruitenwissers stopt? Maar ze zegt: “Het ligt aan mij, niet aan jou. En aan hun ook niet. Dingen zijn veranderd.” Ik vraag wat dan, maar dat wilde ze me niet vertellen. Ze zegt dat het haar spijt en of ik haar verder niks meer wil vragen.’

‘Liep de winkel niet?’ vroeg Meredith.

‘Dat was het volgens mij niet. Er waren áltijd mensen die wat kwamen kopen. Als je ’t mij vraagt was het raar dat ze wilde sluiten, dat wist ik gewoon. Dus ik belde haar ongeveer een week nadat ze me had gesproken. Misschien wat later. Weet ’t niet precies. Ik bel haar op haar mobieltje om uit te vinden hoe ’t nou zit, maar ik krijg alleen haar voice-mail. Ik laat een boodschap achter. Wel minstens twee keer. Maar ze heeft me nooit teruggebeld en toen ik het nog een keer probeerde, was de telefoon... Er was niets. Alsof ze ’m had verloren, of zo.’

‘Heb je naar haar huis gebeld?’

Lexie schudde haar hoofd. Ze plukte aan een genezende snee op haar arm. Dat deed ze namelijk – zichzelf snijden – en Meredith wist dat, want Lexies tante was de eigenares van het grafisch bedrijf waar Meredith werkte, totdat ze zou doorbreken in wat ze werkelijk wilde: stoffen ontwerpen. En aangezien Meredith Lexies tante enorm bewonderde en

aangezien Lexies tante zich zorgen maakte over het meisje, het over haar had en zich afvroeg of er niet íéts was waarmee ze haar elke dag een paar uur dat huis uit kon krijgen, weg van die halvegare ouders van haar... had Meredith aan Jemima voorgesteld om Lexie tot eerste medewerker van de Cupcake Queen te bombarderen. Het plan was dat ze Jemima eerst zou helpen met het inrichten van de winkel en daarna zou ze achter de toonbank staan. Jemima kon niet alles zelf doen en Lexie had het baantje nodig, en Meredith wilde punten scoren bij haar werkgever. Het had allemaal perfect geleken.

Maar iets had duidelijk niet goed uitgepakt. Meredith zei: ‘Dus je hebt niet met... nou ja, haar gepraat? Heeft ze niets gezegd over wat er bij haar thuis aan de hand was? En je hebt haar daar niet gebeld?’

Lexie schudde haar hoofd. ‘Ik dacht alleen dat ze me niet wilde,’ antwoordde het meisje. ‘Dat wil eigenlijk niemand.’

Dus ze moest echt naar Jemima’s huis. Er zat niets anders op. Meredith vond dat geen fijn vooruitzicht. Ze had het idee dat het Jemima een bepaalde voorsprong gaf tijdens het gesprek dat zou volgen. Maar ze wist dat ze alles op alles moest zetten als het haar ernst was om het goed te maken met haar vriendin.

Jemima woonde met haar partner tussen Sway en Mount Pleasant. Daar hadden zij en Gordon Jossie op een of andere manier aan een pachtperceel met graasrecht weten te komen, dus was er ook land bij hun huis. Het was niet héél groot, maar je haalde niet je neus op voor een slordige drieduizend vierkante meter. Er stonden ook gebouwen op: een oude stenen cottage, een schuur en een berghok. Een deel van het land bestond uit oude omheinde weides waarop de pony’s uit het pachtgoed konden grazen voor het geval ze ’s winters uit conditie waren. De rest was open terrein, waarop voornamelijk heide groeide die in de verte overging in bosgrond, die niet bij het terrein hoorde.

De gebouwen op het terrein lagen in de schaduw van tamme kastanjebomen, die allemaal lang geleden waren afgeknot zodat hun takken nu boven je hoofd, uit de bultige resten van die eerdere amputaties groeiden, waardoor de bomen in hun jonge jaren gered waren van de hongerige dieren. Het waren reusachtige kastanjebomen. In de zomer brachten ze verkoeling rondom de cottage en in de lucht hing dan hun bedwelmende geur.

Toen ze langs de hoge meidoornheg reed en over de door kiezelsteentjes geflankeerde oprijlaan tussen de cottage en de westelijke weide, zag Meredith onder een van de kastanjebomen voor het huis een pittoresk zomertafereltje: een roestige ijzeren tafel, vier stoelen en een theetafel-

tje op wieltjes, compleet met varens in pot, kaarsen op de tafel, kleurige kussentjes op de stoelen en drie sierlijke *torchères*, die samen de plek de aanblik gaven van een foto uit een interieurmagazine. Dit was helemaal niets voor Jemima, dacht Meredith. Ze vroeg zich af of haar vriendin in de afgelopen maanden nog meer was veranderd sinds ze elkaar voor het laatst hadden gezien.

Ze zette de auto niet ver van de cottage stil, vlak achter het volgende teken dat er iets was veranderd. Dat was een nieuw model Mini Cooper cabriolet, felrood met witte streep, pas in de was gezet, het chroom fonkelde en de kap was omlaag. Meredith schoof wat in haar stoel toen ze de auto zag. Ze was zich bewust van het voertuig waarin zij reed, een oude Polo die van plakband en dromen aan elkaar hing en waarvan de passagiersstoel inmiddels was gaan accepteren dat zich op de plek van de taart een gesmolten chocoladedrab had gevormd.

De taart leek nu werkelijk een belachelijk cadeau, dacht Meredith. Ze had naar haar moeder moeten luisteren. Niet dat ze ooit naar haar moeder luisterde. Wat op zichzelf al een reden was waarom ze nog hardnekkiger aan Jemima moest denken, omdat die elke keer wanneer Meredith over de brave vrouw klaagde altijd zei: 'Jij hébt tenminste nog een moeder.' En met een steek in haar hart voelde ze hoe ze Jemima miste, dus ze verzamelde moed en liep naar de cottagedeur. Niet de voordeur, die gebruikte ze nooit, maar de achterdeur, die vanuit een aangebouwde wasruimte op een open terrein uitkwam waaraan de cottage, de schuur, het berghok, een boerenlaantje en de oostelijke grasweide grensden.

Er kwam geen reactie toen ze aanklopte, er kwam geen antwoord toen ze 'Jem? Hé? Hallo? Jarige Job, waar ben je?' riep. Ze dacht er net over om even naar binnen te gaan – niemand deed in dit deel van de wereld zijn deuren op slot – en de taart met een briefje achter te laten, toen ze iemand hoorde terugroepen: 'Hallo? Kan ik je helpen? Ik ben hier.'

Dat was niet Jemima. Meredith hoorde dat onmiddellijk aan de stem, daarvoor hoefde ze zich niet van de deur om te draaien. Maar ze draaide zich toch om en zag vanaf de zijkant van de schuur een jonge blonde aan komen lopen. Ze schudde het stro van een zonnehoed af en zette die op haar hoofd terwijl ze dichterbij kwam. Ze zei: 'Sorry. Ik was even met de paarden bezig. Het is zo raar. Op de een of andere manier zijn ze bang voor die hoed, dus als ik in de buurt van de wei kom, doe ik hem af.'

Misschien, dacht Meredith, hadden ze haar ingehuurd, Gordon en Jemima. Volgens het graasrecht was het hun toegestaan om pony's te houden, en ze moesten zelfs voor ze zorgen als de dieren om een of

andere reden niet vrijelijk in de Forest konden grazen. Aangezien zowel Gordon als Jemima het druk met hun werk hadden, was het niet helemaal ondenkbaar dat iemand anders voor de pony's zorgde als de dieren op hun pachtgoed moesten verblijven. Maar... Deze vrouw zag er niet uit als een stalmeid. Ze droeg weliswaar een spijkerbroek, maar van het designersoort dat je wel bij beroemdheden zag en die haar welvingen strak omsloot. Ze droeg laarzen, maar die waren van glanzend leer en heel stijlvol, geen laarzen om stallen mee uit te mesten. Ze had een werkhemd aan, maar de mouwen waren opgerold, waardoor haar gebruinde armen te zien waren, en de kraag stond op zodat die haar gezicht omlijstte. Ze zag eruit als het bééld dat iemand van een buitenvrouw kon hebben, maar zeer zeker niet als een echte.

'Hallo.' Meredith voelde zich onbeholpen en lomp. De andere vrouw en zij waren ongeveer even lang, maar daarmee hielden de overeenkomsten ook op. Meredith zag er heel anders uit dan dit buitenleven-in-Hampshire-droombeeld dat naar haar toe kwam lopen. In haar allesverhullende kaftan voelde ze zich als een giraf in lappen. 'Sorry. Ik geloof dat ik je heb ingesloten.' Ze gebaarde met haar hoofd in de richting van haar auto.

'Geeft niet,' antwoordde de vrouw. 'Ik ga toch nergens heen.'

'O nee...?' Meredith had er niet aan gedacht dat Jemima en Gordon misschien wel verhuisd waren, maar dat leek niet het geval. Ze zei: 'Wonen Gordon en Jemima hier niet meer?'

'Gordon wel,' zei de ander. 'Maar wie is Jemima?'

Als men kijkt naar alles wat John Dresser is overkomen, dan moet men bij het kanaal beginnen. Als onderdeel van de negentiende-eeuwse vervoerswegen waarover binnen het Verenigd Koninkrijk van de ene streek naar de andere goederen worden verplaatst, is voor ons met name het Midlands Trans-Country-kanaal van belang. Dat kanaal doorsnijdt de stad waardoor er een scheiding tussen twee socio-economische gebieden ontstaat. Het grenst een kilometer lang aan de noordkant van de Gallows. Zoals in Groot-Brittannië bij de meeste kanalen het geval is, hebben wandelaars en fietsers via een jaagpad toegang tot het kanaal en de verschillende huizen die langs de waterweg staan.

Het woord *kanaal* of leven aan een kanaal zou bij iemand romantische beelden kunnen oproepen, maar er is weinig romantisch aan het gedeelte van het Midlands Trans-Country-kanaal dat even ten noorden van de Gallows loopt. Het is een olieachtige strook water waar geen eenden en zwanen zijn of ander waterleven is, en langs het jaagpad groeien geen wilgen, wilde bloemen, riet of gras. Meestal klotst er vuilnis tegen de kanaalbeschoeiing en het water geeft een penetrante stank af die doet denken aan kapotte rioolpijpen.

Het kanaal is door de bewoners lange tijd gebruikt als vuilnisbelt voor spullen die te groot waren om door de vuilnismannen te worden meegenomen. Toen Michael Spargo, Reggie Arnold en Ian Barker daar om ruwweg halftien 's ochtends aankwamen, zagen ze een boodschappenkarretje in het water liggen, en dat gebruikten ze als doelwit voor het gooien van stenen, flessen en bakstenen die ze langs het jaagpad vonden. Kennelijk was het Reggies idee geweest om naar het kanaal te gaan, dat aanvankelijk door Ian werd verworpen, die de andere twee jongens ervan beschuldigde erheen te willen om 'elkaar af te rukken of het op z'n hondjes te doen', wat kan worden opgevat als een duidelijke verwijzing naar waar hij zelf getuige van was geweest in de slaapkamer die hij met zijn moeder

moest delen. Volgens Reggie schijnt hij ook Michael met zijn rechteroog getreiterd te hebben. (Zijn wangzenuw werd tijdens zijn geboorte door een tangverlossing beschadigd, waardoor Michaels rechteroog wat omlaag was gezakt en niet tegelijk met zijn linkeroog knipperde.) Maar Reggie geeft aan dat hij zelf 'Ian op z'n falie had gegeven'; waarna de jongens andere dingen gingen doen.

Aangezien de achtertuinen van de huizen slechts door een houten hek van het jaagpad gescheiden werden, konden de jongens gemakkelijk in de tuinen komen waar die houten hekken vervallen waren. Toen ze er genoeg van hadden dingen naar het supermarktkarretje te gooien, zwierven ze over het jaagpad en haalden waar ze maar konden rotzigheid uit: achter een huis trokken ze schone was van een lijn en gooiden dat in het kanaal; ergens anders vonden ze een grasmaaimachine ('maar die was roestig,' licht Michael toe) en deden daarmee hetzelfde.

Misschien kwamen ze door de kinderwagen op het ultieme idee. Die vonden ze naast de achterdeur van weer een ander huis. In tegenstelling tot de grasmaaimachine was de kinderwagen niet alleen nieuw, maar er was ook een metaalblauwe heliumballon aan bevestigd. Op die ballon stond: 'Een jongen!' en de jongens wisten dat daar een kersverse baby was geboren.

De kinderwagen was moeilijker te pakken te krijgen, want het hek was daar niet in slechte staat. Dus het feit dat twee van de jongens (volgens Michael waren dat Ian en Reggie, volgens Reggie Ian en Michael en volgens Ian Reggie en Michael) over het hek klommen, de kinderwagen stalen en die over het hek op het jaagpad gooiden, wijst er al op dat hun bedoelingen min of meer uit de hand liepen. Vervolgens duwden de jongens elkaar zo'n honderd meter over het pad voort, totdat ze ook dit spelletje moe waren en de kinderwagen in het kanaal kieperden.

Uit Michael Spargo's verhoor komt naar voren dat op dat moment Ian Barker zei: 'Jammer dat er geen baby in lag. Dat had een geweldige plons gegeven, hè?' Ian Barker ontkent dat en wanneer Reggie Arnold daarover wordt ondervraagd, wordt hij hysterisch en gilt: 'Er was geen baby, nooit! Mam, er was geen baby!'

Volgens Michael bleef Ian maar doorratelen over 'hoe

formidabel het wel niet zou zijn om ergens een baby op te duikelen'. Dan konden ze hem, stelde hij voor, meenemen 'naar die brug bij West Town Road, hem op zijn hoofd laten vallen en kijken hoe dat uit elkaar zou spatten. Bloed en hersens zouden eruit komen. Dat zei hij,' beweet Michael. Michael vervolgt daarna met klem dat hij fel tegen dat idee was, alsof hij in de gaten heeft waar de politie in zijn ondervraging heen wil wanneer dit onderwerp ter sprake komt. Uiteindelijk hadden de jongens genoeg van het spelen bij het kanaal, rapporteert Michael. Ian Barker, zo vertelt hij de politie, was degene die voorstelde om 'het voor gezien te houden' en naar de Barriers te gaan.

Opgemerkt moet worden dat geen van de jongens ontkent die dag in de Barriers te zijn geweest, hoewel ze allemaal herhaaldelijk hun verhaal veranderen over wat ze daar deden toen ze daar eenmaal waren.

West Town Road Arcade staat al zo lang bekend als de 'Barriers' dat de meeste mensen geen idee hebben dat de winkelgalerij eigenlijk anders heet. Hij kreeg die bijnaam vroeg in zijn bedrijvige leven omdat hij zich netjes uitstrekt tussen de deprimerende wereld van de Gallows en een keurig netwerk van vrijstaande en halfvrijstaande huizen waarin werkende gezinnen uit de middenklasse wonen. Die huizenblokken beslaan de Windsor, Mountbatten en Lyon Housing Estates.

Hoewel je via vier verschillende ingangen in de Barriers kon komen, werden de twee die op de Gallows en op Windsor Estate uitkwamen het meest gebruikt. De winkels bij deze ingangen waren op een deprimerende manier kenmerkend voor de klandizie die je daar kunt verwachten. Bij de ingang naar de Gallows bijvoorbeeld, tref je een William Hill-goktent aan, twee drankzaken, een tabakszaak, een winkel waar alles een pond kost en verschillende afhaaltenten waar je fish-and-chips, gepofte aardappelen en pizza kunt krijgen. Bij de ingang van de Windsor Estate daarentegen tref je een Marks & Spencer, Boots, Russell & Bromley, Accessorize, Ryman's en kleine lingerie-, bonbon-, thee- en kledingzaken aan. Niemand hoeft zich er natuurlijk van te laten weerhouden om bij

de Gallows naar binnen te gaan en door de galerij te lopen om te winkelen waar hij wil, maar de implicatie is duidelijk: als je arm bent, een uitkering hebt of tot de arbeidersklasse behoort, zul je eerder geneigd zijn je geld uit te geven aan cholesterolrijk voedsel, tabak, alcohol of gokken.

Alle drie de jongens besloten eendrachtig dat ze naar de in het midden van de Barriers gevestigde videogalerij zouden gaan. Ze hadden geen geld, maar dat weerhield hen er niet van met de jeep te 'rijden' in het Let's Go Jungle-videospelletje, of 'aan het roer te staan' van de Ocean Hunter op zoek naar haaien. Het is een interessant feit dat zo'n videospel slechts met z'n tweeën tegelijk kon worden gespeeld. Hoewel ze, zoals eerder opgemerkt, geen geld hadden, waren het Michael en Reggie die aan de knoppen stonden en deden alsof ze speelden, waarmee Ian het vijfde wiel aan de wagen werd. Hij beweert dat hij het niet erg vond dat hij werd buitengesloten, en alle jongens verklaren zelf dat ze het niet erg vonden dat ze in de videogalerij geen geld konden uitgeven, maar je vraagt je toch onwillekeurig af of de dag wellicht een andere wending zou hebben genomen als de jongens hun pathologische neigingen hadden kunnen afreageren op een van die oorlogszuchtige videospelletjes die ze daar weliswaar zagen, maar waarmee ze niet konden spelen. (Ik wil niet impliceren dat videospelletjes in de plaats kunnen of zouden moeten komen van opvoeding, maar als uitlaatklep voor jonge jongens met beperkte middelen en met zelfs nog minder inzicht in hun eigen disfunctioneren, zouden ze nuttig kunnen zijn.)

Helaas kwam aan hun tijd in de videogalerij voortijdig een einde toen een bewaker ze opmerkte en wegjoeg. Het was nog steeds onder schooltijd (op de tape van de beveiligingscamera's was het halfelf), en hij zei tegen ze dat hij de politie, de school of de spijbelinspectie zou bellen als hij ze daar nog een keer betrapte. In zijn verhoor met de politie beweert hij dat hij 'dat kleine straattuig nooit meer heeft gezien', maar dat lijkt eerder een manier om zichzelf van schuld en verantwoordelijkheid vrij te pleiten dan de waarheid. Toen de jongens eenmaal de videogalerij verlieten, probeerden ze zich

niet te verstoppen, en als hij zijn dreigementen nu maar had uitgevoerd, zouden de jongens nooit de kleine John Dresser tegen het lijf zijn gelopen.

John Dresser - of Johnny, zoals de roddelpers hem noemde - was twee jaar en vijf maanden oud. Hij was het enige kind van Alan en Donna Dresser, en op een werkdag paste normaal gesproken zijn achtenvijftigjarige oma op hem. Hij liep al heel goed, maar net als veel peuterjongetjes bleef hij met praten een beetje achter. Zijn woordenschat op die leeftijd bestond uit mammie, da en Lolly (dit laatste sloeg op de gezinshond). Hij kon zijn naam niet zeggen.

Uitgerkend op deze dag was zijn grootmoeder naar Liverpool voor een bezoek aan een specialist omdat haar ogen achteruitgingen. Aangezien ze geen rijbewijs had, werd ze door haar man gebracht. Daarmee zaten Alan en Donna Dresser zonder kinderoppas, en wanneer dit zich voordeed (zoals wel vaker gebeurde), pasten ze om de beurt op John, want het was voor geen van beiden gemakkelijk om een vrije dag te nemen om op hem te passen. (Donna Dresser was scheikundelerares aan een middelbare school en haar man een advocaat gespecialiseerd in onroerendgoedtransacties.) Volgens iedereen waren ze uitstekende ouders, en John had iets aan hun leven toegevoegd waar ze lang op hadden gewacht. Donna Dresser kon om te beginnen niet gemakkelijk zwanger worden en was heel zorgvuldig met haar zwangerschap omgegaan om er zeker van te zijn dat ze een gezonde baby ter wereld zou brengen. Ook al werd ze bestookt met kritiek omdat ze een werkende moeder was die toestond dat haar echtgenoot op die specifieke dag voor hun kind zorgde, toch kon men niet anders aannemen dan dat ze een toegewijde moeder voor John was.

Alan Dresser nam de peuter 's middags mee naar de Barriers. Hij nam de wandelwagen mee en liep vanaf hun huis ruim een halve kilometer om er te komen. De Dressers woonden in het Mountbatten Housing Estate, het duurste van de drie buurten die grensden aan de Barriers, en het verst verwijderd van de winkelgalerij. Voor Johns geboorte hadden zijn ouders daar een vrijstaande vierka-

merwoning gekocht en op de dag van Johns verdwijning was een van de badkamers nog steeds niet klaar. In zijn verklaring tegenover de politie legt Alan Dresser uit dat hij op verzoek van zijn vrouw naar de Barriers ging om bij Stanley Wallingford verfmonsters te halen, een kleine doe-het-zelfzaak, niet ver van de Gallows-kant van de winkelgalerij. Hij verklaarde ook dat hij 'met de jongen een luchtje wilde scheppen', niet onredelijk, in aanmerking genomen dat het vóór dit uitje dertien dagen slecht weer was geweest.

Op een bepaald moment beloofde Alan Dresser in Stanley Wallingford klaarblijkelijk dat hij John op een McDonald's-lunch zou trakteren. Dit lijkt deels een poging om het kind te kalmeren, een feit dat de winkelbediende later aan de politie bevestigt, want John was rusteloos, jengelend in zijn wandelwagen en moeilijk bezig te houden terwijl zijn vader de verfmonsters uitkoos en aankopen voor de badkamerrenovatie deed. Tegen de tijd dat Dresser met zijn zoon bij de McDonald's aankwam, was John geïrriteerd en hongerig, en Dresser was zelf ook boos. Het ouderschap kwam hem niet aanwaaien en hij schrok er niet voor terug om zijn zoon 'een pak op de broek te geven' wanneer hij zich in het openbaar niet fatsoenlijk gedroeg. Het feit dat men inderdaad had gezien dat hij John net buiten de McDonald's een ferme tik op zijn billen gaf, veroorzaakte uiteindelijk een vertraging in het onderzoek nadat John eenmaal verdwenen was, hoewel het onwaarschijnlijk is dat zelfs bij een onmiddellijke zoektocht de dag voor de jongen anders zou zijn geëindigd.

Terwijl Ian Barker tijdens zijn verhoor beweert dat het hem niet uitmaakte dat hij werd buitengesloten van het denkbeeldige spel met de videospelletjes, nam Michael Spargo kennelijk aan dat Ian juist omdat hij werd buitengesloten 'mij en Reg bij de bewaker wilde verlinken', een beschuldiging die Ian vurig ontkende. Maar op welke manier ze ook de aandacht van de bewaker hadden getrokken, ze ontsnapten verder aan zijn aandacht toen ze daarna naar de alles-voor-een-pondwinkel gingen.

Zelfs tegenwoordig staat dit etablissement tjokvol

spullen, en is er van alles te koop, van kleding tot thee. De gangpaden zijn er smal, de schappen hoog, in de kratten zit een warboel aan sokken, sjaals, handschoenen en slipjes. Ze verkopen dingen met verstreken houdbaarheidsdatum, namaak-, tweedehands- en valse spullen, evenals Chinese import, en het is onmogelijk om zicht te krijgen op het voorraadbeheer, hoewel de winkelier perfect in zijn hoofd schijnt te hebben welke voorwerpen er allemaal aanwezig zijn.

Michael, Ian en Reggie gingen de winkel binnen om er iets te stelen, duidelijk als uitlaatklep voor hun ongenoegen nadat hun was gezegd dat ze uit de videogalerij moesten vertrekken. Hoewel de winkel twee bewakingscamera's had, waren die op deze dag niet operationeel en waren dat in de afgelopen twee jaar ook niet geweest. Dat was wijd en zijd bij de buurtkinderen bekend, die dan ook vaak in de Pondwinkel op jacht gingen. Ian Barker was een van de frequentste bezoekers van de winkel, want de eigenaar wist hoe hij heette, hoewel hij Ians achternaam niet kende.

De jongens wisten uit de winkel een haarborstel, een zak kerstknallers en een pak markeerstiften te stelen, maar dat ging met zoveel gemak dat dit hun behoefte aan asociaal gedrag niet bevredigde, en heel erg spannend was het ook niet. Daarna gingen ze naar een snackbar in het centrum van de galerij, waarvan de eigenaar, een zevenenvijftig jaar oude sikh die Wallace Gupta heette, Reggie Arnold goed kende. Het verhoor van meneer Gupta - afgenomen twee dagen na de gebeurtenis en daarom op zijn minst enigszins twijfelachtig - geeft aan dat hij de jongens onmiddellijk zei op te roeten en hij met de bewaking dreigde, waarna hij op zijn beurt werd uitgescholden voor 'Paki', 'rukker', 'kontgozer', 'fucker' en 'handdoekkop'. Toen de jongens naar zijn smaak niet bereidwillig genoeg waren de snackbar te verlaten, haalde meneer Gupta vanonder de kassa een spuitflesje bleekwater tevoorschijn, het enige wapen dat hij had om zich te verdedigen of om medewerking af te dwingen. De jongens lachten hem vierkant uit, zoals met zekere trots vermeld door Ian Barker, waarna ze zich vijf zakken chips toe-eigenden (een daarvan werd later bij de Dawkins-bouwput

gevonden), waardoor meneer Gupta zich genoodzaakt zag zijn dreigement uit te voeren. Hij besproeide ze met bleekwater, waarbij Ian Barker op de wang en in het oog werd geraakt, Reggie Arnold op zijn broek en Michael Spargo op zijn broek en op zijn anorak.

Terwijl zowel Michael als Reggie al snel begreep dat hun schoolbroek zo goed als geruïneerd was, was hun antwoord op meneer Gupta's aanval niet zo fel als werd beweerd over Ians reactie. 'Hij wilde die Paki te grazen nemen,' verklaarde Reggie Arnold tijdens het politieverhoor. 'Hij ging door het lint. Hij wilde de kiosk in elkaar trappen, maar ik heb hem tegengehouden, echt,' een bewering die door geen van de daaropvolgende feiten werd gestaafd.

Het is echter waarschijnlijker dat Ian pijn had en omdat hij geen enkele sociaal aanvaardbare reactie op pijnkende (het lijkt onaannemelijk dat de jongens een openbaar toilet hebben opgezocht waar ze het bleekwater van Ians gezicht konden spoelen), gaf hij zowel Reggie als Michael de schuld van de toestand.

Reggie wees toen, misschien om Ians woede af te leiden en een knokpartij te voorkomen, naar de dierenwinkel van Jones-Carver, waar in de etalage drie Perzische kittens op een set met stof beklede verhogingen aan het spelen waren. Op het moment dat de politie Reggie vraagt wat hij zo leuk aan die katjes vond, wordt hij vaag, maar later beschuldigt hij Ian ervan dat hij zou hebben voorgesteld om een van die dieren te stelen 'om een beetje lol te trappen'. Ian ontkende dit tijdens zijn ondervraging, maar Michael Spargo heeft de andere jongen horen zeggen dat ze de staart van de kat konden snijden of hem 'net als Jezus aan een plank konden nagelen' en 'dat dát pas mooi was, dat zei die'. Natuurlijk is het moeilijk te achterhalen wie nou wat heeft geopperd, want naarmate de jongens met hun verhalen dichter in de buurt van John Dresser komen, worden ze steeds minder openhartig.

Bekend is het volgende: de kittens in kwestie waren niet zomaar voor het grijpen, want ze zaten in een kooi in de etalage omdat ze waardevol waren. Maar vóór de kooi stond de vier jaar oude Tenille Cooper naar de kittens te kijken, terwijl haar moeder zo'n zes meter verderop

hondenvoer aanschafte. Zowel Reggie als Michael - apart van elkaar en in aanwezigheid van een ouder en een sociaal werker verhoord - zijn het erover eens dat Ian Barker de kleine Tenille bij de hand pakte en aankondigde: 'Dit is beter dan een kat, vinjenie?' met de duidelijke bedoeling met haar weg te lopen. Hierin werd hij door de moeder van het kind, Adrienne, gedwarsboomd, die de jongens tegenhield, hun woedend begon te ondervragen en ze vroeg waarom ze niet op school waren; en ze dreigde niet alleen met de bewaking, maar ook met de inspectie en de politie. Later was ze natuurlijk cruciaal voor het identificeren van de jongens, waarbij ze uit de zestig foto's die ze op het politiebureau voorgeschoteld kreeg, die van hen eruit wist te pikken.

Het moet gezegd dat als Adrienne Cooper onmiddellijk naar de bewaker was gegaan, de jongens nooit hun oog hadden laten vallen op John Dresser. Maar het feit dat ze daarin tekortschoot - als je het tekortschieten kunt noemen, want hoe kon ze zich de daaropvolgende gruwelen voorstellen - stelt niets voor vergeleken met het tekortschieten van de mensen die later een steeds bangere John Dresser in het gezelschap van de drie jongens signaleerden en nalieten om de politie erbij te halen of hem bij ze weg te halen.